FORUM ART
arhitecti www.forumart.ro
BUCURESTI, S4 Str.
Mitropolit Filaret, nr. 34
e-mail: office@forumart.ro
tel. / fax 031/4011789

REZUMAT
CONCLUZII ALE STUDIULUI ISTORIC
PENTRU MUNICIPIUL CÂMPINA

Dezvoltarea urbană a Câmpinei poate fi urmărită cu destul de mare claritate până la începutul secolului al XIX-lea și poate fi reconstituită parțial pentru secolul al XVIII-lea. Nu există hărți și planuri mai vechi de 1789 sau dacă ele există nu sunt încă cunoscute. Documentele de hotărnicie sau documentele de curte au valoare istorică dar foarte puțin valoare urbanistică, cel mult ele putând să urmărească limitele administrative ale moșiilor constitutive.

Se pot urmări câteva perioade istorice în dezvoltarea orașului:

1. Finalul perioadei medii; această perioadă se continuă în secolul al XVIII-lea și durează până spre 1830 fiind înlocuită de perioada Regulamentelor Organice; orașul este grupat în două parohii, așezate în jurul celor două biserici; drumul Brașovului traversează orașul pe actualul traseu al străzii 1 Decembrie 1918/Badea Cârțan/Aleea Redutei; cele două parohii erau despărțite de Calea Doftanei care, de altfel unește orașul cu hinterlandul; în jurul mănăstirii Adormirea Maicii Domnului se grupau o serie de piațete și ulițe de factură medievală, dispărute astăzi prin refacerea alinierii străzilor. În această perioadă exista satul Broaștele inițial numit Voila dar denumirea a migrat către satul mai înalt de pe domeniul Știrbei)
2. Perioada Regulamentului Organic și ulterioară care coincide cu dezvoltarea orașului ca cea mai importantă vamă a Țării Românești; este perioada în care moșia este reunificată, perioada în care reformele lui Cuza duc la fărâmițări și apariția unor cartiere/sate noi; din această perioadă datează bisericile cu cea mai mare vechime din oraș, ansamblul Slobozia Sinăii și ansamblul Sfânta Treime cu școala. Chiliile, turnul; în această perioadă se constituie satele Slobozia și Păcuri; apar primele intervenții de urbanism cunoscute (după 1850) prin retrasarea Bulevardului Carol pe platoul de la nord de lacuri, retrasarea Bulevardului Bălcescu, intervenții pe traseul Căii Doftanei; apar primele edificii publice
3. Perioada de explozie a industriei petroliere; aceasta începe prin exploatările de pe platoul Păcuri, cele două moșii sudice (Bucea și Gahița) și continuă cu constituirea și extinderea Stelei Române, diversele intervenții colaterale (băile, clădirile administrative și rezidențiale; urmează Uzina Electrică Concordia și instalațiile de pompare din zona podului spre Doftana; din această perioadă datează diverse vile și clădiri Belle Epoque și Art Nouveau din oraș.

BUCURESTI, S4 Str.
Mitropolit Filaret, nr. 34
e-mail: office@forumart.ro
tel. / fax 031/4011789

Din păcate clădirile centrale au dispărut din cauza bombardamentelor sau din cauza intervenției deosebit de brutale din perioada Ceaușescu

4. Primul Război Mondial aduce primele bombardamente și incendierea rafinăriei dar perioada ulterioară este extrem de prosperă și orașul are prima creștere majoră în suprafață; se construiește foarte mult, rezidențial în primul rând, spre sfârșitul perioadei interbelice ajungându-se la un stil arhitectural aparte cu împrumuturi din arhitectura montană germană, arhitectura americană și arhitectura mediteraneană, foarte la modă în București.
5. Războiul aduce distrugeri majore orașului și în primul rând rafinăriei. Dar trebuie remarcat că activitatea nu se oprește și perioada neagră a anilor postbelici nu este evidentă în Câmpina unde specialiștii probabil că au avut un statut special, fiind menajați de măsurile radicale ale noului regim. Perioada Ceaușescu este prezentă și în Câmpina cu noul Centru Civic care face să dispară complet structura vechiului centru comercial; apar noi platforme industriale gigantice
6. Perioada de după 1990 aduce o explozie a cartierelor rezidențiale de diferite calități, de la extravaganțe în cartierul Câmpinița până la favele în cartierul Broaștele.

Studiul Istoric propune separarea și analiza particulară a rezultatelor fiecăruia dintre aceste perioade pentru a putea aduce orașul la forma sa optimă din punct de vedere istoric. Rămâne ca Primăria, comunitatea să stabilească dacă toate aceste perioade sunt reprezentative pentru oraș și dacă fiecare dintre ele merită efortul necesar. Astfel, perioada (1) presupune intervenții de refacere a unor spații publice pervertite, de punere în valoare a unor vestigii arheologice din perioada clasică oarecum pierdute pentru memoria colectivă. Intervenția pe zona Rafinăriei este sub analiza Ministerului Culturii și aportul Studiului Istoric este unul al prezentării unei situații echilibrate care refuză statu quo-ul dar nici nu sacrifică valori evidente din sit.

Din punct de vedere tehnic operațional s-au stabilit ZIR a căror scop este de a da o imagine clară a diferitelor tipologii de țesut urban, cu scopul delimitării unor UTR-uri care să țină cont de particularități istorice. În acest sens este important de clarificat și acceptat poziția studiului vizavi de zona compactă de clădiri valoroase din vestul orașului unde nu a fost menținut ZCP ci s-au stabilit zone de protecție pentru fiecare clădire valoroasă – monument, propunere de monument sau protejată prin PUG.

BUCURESTI, S4 Str.
Mitropolit Filaret, nr. 34
e-mail: office@forumart.ro
tel. / fax 031/4011789

În ceea ce privește ZCP acestea au fost concentrate pe operațiuni urbane necesare. Scopul acestei poziții este de a crea intervenții urbane dedicate pe fiecare ansamblu urban valoros de la livada proprietății Știrbei până la lizierele de pădure de pe versantul vestic spre Valea Prahovei. Intervențiile urbane propuse se vor detalia prin PUZCP astfel încât Primăria să poată urmări o serie de intervenții și scopuri iar comunitatea să poată avea imaginea unui oraș real, nu al unuia imaginat istoric sau documentar.

A doua direcție pe care studiul istoric o urmărește este fondul construit. Câmpina are un număr extrem de restrâns de clădiri înscrise în Lista Monumentelor Istorice. Față de aceste 16 obiecte activitatea de cartare a pus în evidență 382 de obiecte care au diverse niveluri de valoare. În general, nivelul valoric al clădirilor incluse pe lista de propuneri a fost deliberat scăzut pentru a putea realiza o corelare cu situația actuală fără a crea stări de refuz în comunitatea locală. Totuși, lăsând la o parte clădirile propuse pentru protecție locală, Lista Monumentelor Istorice ar trebui extinsă la aproximativ 80 de obiecte.

S-au stabilit diferite grade de protecție pentru fiecare obiect în parte dar nu toate clădirile fiind complet documentate, statutul lor s-ar putea schimba.

Indicațiile pentru modul de avizare a intervențiilor diferă în funcție de obiect. Caracteristica generală este că toate clădirile respective devin nedemolabile. Față de această regulă, există o categorie, clădirile care au fost grav afectate de modificări și pentru care se menține regimul de nedemolabilitate pe perioada PUG-ului propus dar vor fi reevaluate ulterior, categoria clădirilor care sunt nedemolabile și trebuie restaurate dar nu impun restricții pentru vecinătăți, etc.

O problematică aparte este cea referitoare la avizarea intervențiilor pe acest clădiri și în zonele de protecție cu avizul DJC Prahova. Este o relație importantă de stabilit între municipalitate și DJC pentru ca avizarea – optim, a tuturor clădirilor protejate – să poată fi făcută cu consultarea DJC sau a CZMI. Totuși cantitatea mare de obiecte ar putea conduce la blocaje și, de aceea s-a menționat în text, elaborarea unor caiete de bune practici care să urmărească tipologiile curente de intervenții și să dea indicații clare în această direcție. Astfel se vor putea referi DJC doar lucrările care pot exceda expertiza Direcției de Urbanism a Municipalității.

Dr. Arh. Andrei Barbu MULȚESCU